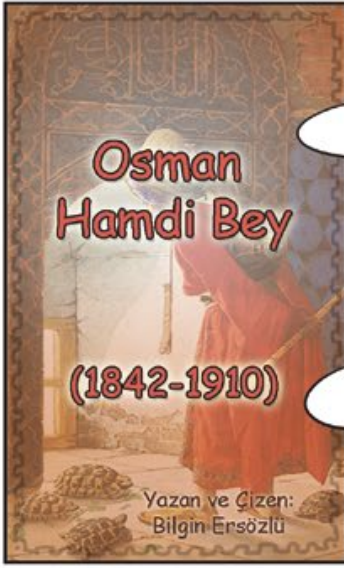

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİM İNSANI ÖYKÜLERİ"

Yıl 1851. Güzel bir yaz gününde, İstanbul'dayız. Annesinin mahalledeki fırına pide almaya gönderdiği küçük Osman Hamdi, eve dönerken sokakta seksek oynayan iki arkadaşına rastlamış.

Bakalım yedinci kareyi de ilk seferde
tutturabilecek miyim... Hoop! Tühl Elimden kaydı...
Fazla hızlı gidiyoor... Dikkat et Osman!

Ne? Hı! Ay!

Eyvah, taş Osman Hamdi'nin ayak bileğine
çarptı! Kanamaz umarım
Peynirciğim.

Öyle kanatacak kadar sert çarpmadı
Simitçiğim. Ama sen yine de bakma. Ne olur,
ne olmaz! Kan görmeye dayanamamak anlaşılır
bir durum olsa da daha öykünün en başında
fenalaşmanı istemeyiz.
Ha ha ha!

Afedersin Osman.
Taşı sana isteyerek atmadım,
biliyorsun. Acımadı ya?

Önemli değil Hasan.
Sadece hafifçe çarptı, acıtmadı...
Bu, taştan çok bir mermer
parçasına benziyor. Üzerinde de
yazılar var galiba... Nereden
buldunuz bunu?

Yukarı mahallede, hani kimsenin yaşamadığı çok eski bir bina var
ya, onun bahçesindeydi.

Orada daha bir sürü taş... Şey, bir sürü
mermer parçası var bunun gibi. Görünce
iyi seksek oynanır diye aldık işte.

Hımm! Belki de eskiden
o binanın kapısının üzerinde
süslemeli bir mermer levha vardı.
O düşüp kırılmışsa eğer...
Üstünde ne yazıyordu acaba?
Bende kalabilir mi bu?

Kalsın, kalsın. Bu oyun
için fazla kayganmış
zaten.

Oh, neyse!
Bir şey olmamış
anlaşılan.

Olmadı, olmadı. Artık
bakabilirsin.

O da ne! Osman
Hamdi'nin kolunun altındaki
o şey fırından yeni çıkmış bir
pide mi yoksa? Şlap! Deminden
beri bunu bana nasıl
söylemezsin Peynir?

Ha ha ha!

Birkaç gün sonra evde...

İşte böyle baba. O bahçede arkadaşlarımla
bulduğum mermer parçasına benzer başka
parçalara da rastlayınca hepsini bir
araya getirmeye karar verdim. Eksik
yerleri de hayalimden çizip
tamamlamaya çalışıyorum
ama bilmediğim bir alfabe
olduğu için ne yazdığı
hakkında tahmin
yürütemiyorum.

Bu alfabe bana da yabancı, eski bir dile
benziyor Osman. O yüzden okuyamıyorum.
Geçmiş bir kültürden miras bu kalıntıyı
anlamaya çalışman, ona böyle değer
vermen çok hoş. Aferin sana.

Hımm! Günümüzde kapı eşiklerine serilen
paspaslardaki gibi, bir zamanlar o evin
girişinde de bir mermer levha
üzerinde "hoş geldiniz" mi
yazıyordu ki?

Olabilir Simitçiğim.

Tarihe ve resim sanatına ilgisi
henüz küçük yaşta ortaya çıkmaya
başlayan Osman Hamdi, aynı
zamanda iyi bir öğrencidir. Hızla
yabancı diller öğrenir. İlk gençlik
yıllarından itibaren ailesiyle
birlikte sık sık Avrupa ülkelerine
gitme, ziyaret ettikleri kentlerde
müzeleri, sanat galerilerini gezip
görme şansı bulur. Paris'e yerleşip
hukuk okuduğu üniversite
döneminde ünlü ressamların
yanında çıraklık yaparak resim
eğitimi de alır. Ülkeye
döndüğünde Bağdat'taki
Yabancı İşler Müdürlüğünde
göreve başlar.

Tarih boyunca pek çok kültür ve uygarlığa ev sahipliği yapmış bir ülke olan günümüzün Irak'ı, o dönemde Osmanlı Devleti'nin sınırları içindeydi. Osman Hamdi Bey o coğrafyada devam eden pek çok arkeolojik kazıya, o kazı alanlarında gün yüzüne çıkarılan sayısız eserin de yurt dışındaki müzelere götürülmesine tanıklık eder.

Kazıları gerçekleştiren yabancı arkeologlar, buldukları eserleri isterlerse ülkelerine götürebiliyor. Bunu engellemek için elimden şu an fazla bir şey gelmiyor çünkü bu konudaki kanunlarımız da altyapımız da son derece yetersiz. Bir şey yapmalı!

Osman Hamdi Bey İstanbul'a döndüğünde, arkeolojik buluntuların yurt içinde kalmasını sağlayacak hukuki zeminin oluşturulması ve korunup sergilenebilecekleri mekânların açılması için çalışmalar yapar.

Bu konunun önemini ilgililere anlatabilmek, onları ikna edebilmek için çok uğraştım ama değdi. Yeni çıkan kanun sayesinde topraklarımızda bulunan tarihî eserlere daha iyi sahip çıkabileceğiz. Artık kolay kolay kimse onları alıp götüremeyecek.

Arkeoloji konusundaki bilgileri arttıkça üstlendiği görevler ve sahip olduğu yetkiler de artan Osman Hamdi Bey, kazı çalışmalarının ülkenin dört bir yanına yayılmasını da sağlar. Anadolu'nun antik kentlerinde, ören yerlerinde, höyüklerinde ve dağlarında gerçekleşen arkeolojik çalışmalarda da...

Heykellerden tanıdım! Nemrut Dağı burası.

Bravo Simitçiğim.

... İskender Lahdi olarak tanınan muhteşem eserin bulunup gün ışığına yeniden kavuşturulmasında da o vardır.

Ne görkemli bir lahitmiş! Üzerindeki kabartmaları yakından görmek isterdim. Nerede sergileniyor acaba?

Zamanlaması harika bir soru bu ama yanıtı bir sonraki karede.

Kayıt altına alınması, onarılması ve yıpratıcı dış etkenlerden korunarak sergilenmesi gereken tarihî eser ve buluntuların sayıları arttıkça, bu gereksinimleri karşılayacak özelliklere ve yeterliliğe sahip bir müzenin inşa edilmesi de kaçınılmaz hâle gelir. Uç ana bölümden oluştuğu için bugün İstanbul Arkeoloji Müzeleri olarak adlandırdığımız kurum ve binaları, Osman Hamdi Bey'in olağanüstü çabaları sayesinde hayata geçirilir.

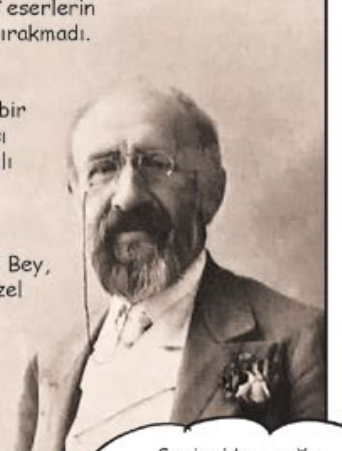

İlk fırsatta İstanbul Arkeoloji Müzelerini gezmeye gidelim.

Müze kartlarımızı da yanımıza almayı unutmayalım.

Osman Hamdi Bey arkeoloji ve tarihî eserlerin korunması alanlarında çalışmayı hiç bırakmadı. Kendisi ülkemizde modern anlamıyla müzeciliği başlatan kişi olarak kabul edilir. Hayatı boyunca vazgeçmediği bir diğer uğraşı da resimdir. Uluslararası üne sahip pek çok eser vermiş başarılı bir ressam olan ve bu alanda da yenilikçi yaklaşımıyla ülkemizin kültürel ve sanatsal gelişiminde önemli bir rol üstlenen Osman Hamdi Bey, aynı zamanda bugün Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olarak bilinen okulun da kurucusudur.

Desene Peynirciğim, on parmağında on marifet varmış Osman Hamdi Bey'in!

Seni mi kıracağım Simitçiğim? Dedim gittil! Ha ha ha!

